

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

Kormányszám K/9616

Erekeztet 2016 MARCH 09.

Kövér László
az Országgyűlés elnöke részére

Írásbeli kérdésHelyben**Tisztelt Elnök Úr!**

Az Alaptörvény 7. cikk (2) bekezdése alapján, figyelemmel az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésére, valamint az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 124. § (1) bekezdésére, **kérdést** kívánok benyújtani a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48.§ 5., 10., 13. pontja szerinti feladatkörében eljáró **Balog Zoltán** Emberi Erőforrások Minisztériumot vezető miniszterhez,

„Mikor és milyen intézkedéseket kíván tenni a kormány annak érdekében, hogy megszüntesse a reprodukciós eljárásokkal kapcsolatos súlyos visszasságokat?”

címmel. A választ írásban kérem.

Tisztelt Miniszter Úr!

Az alapvető jogok biztosa szerint az érintett párok, valamint egyedülálló nők önrendelkezési jogával és a családalapítás szabadságával összefüggő súlyos visszasságot okoz, hogy 2015 júniusa óta szünetelnek Magyarországon a donorhímivarsejtek segítségével történő reprodukciós eljárások.

Székely László a szaktárcához fordult, kezdeményezve, hogy szakértők bevonásával haladéktalanul teremtsék meg az eljárások elvégzésének feltételeit.

Az alapvető jogok biztosa jelentésében felidézte: 2015 februárjában a hímivarsejteket importáló Krio Intézethez riasztás érkezett Dániából arról, hogy problémát találtak egy donornál, akinek a mintáját már nem forgalmazzák. Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (OTH) ezután a Krio Intézet ellen jogszabályba ütköző tevékenység miatt indított eljárást. A 2015. júniusi elsőfokú határozatban az OTH eltiltotta az intézetet a hímivarsejtek behozatalától, és bármely hímivarsejt - akár belföldi - befogadásától.

A szolgáltatást igénybe venni kívánók ezt követően nagy számban fordultak az ombudsmanhoz. A kezelés megkezdése előtt állók kifogásolták, hogy nem kaptak kielégítő tájékoztatást a külföldi donorsperma-vásárlás felfüggesztésének okairól. A kezelésben már részt vevők pedig azzal szembesültek, hogy donorsperma hiányában hiába vállalták az egészségileg és anyagilag is megterhelő előkészítő eljárást - írta a hivatal.

A jelentés szerint a szolgáltatók is értetlenül álltak a határozat előtt, hosszú évek óta az egészségügyi államigazgatási szerv ellenőrzései, engedélye mellett végezték tevékenységüket. Az OTH és a szaktárca álláspontja szerint a Krio Intézet a megalakulása óta a működési engedélye alapján pusztán ivarsejtletéti szolgáltatást nyújthatott volna. A hivatalból indított

átfogó vizsgálatában Székely László ugyanakkor azt állapította meg, hogy a hatóság a megelőző 16 év ellenőrzései során - változatlan jogszabályi háttér mellett - nemcsak az ivarsejtletési szolgáltatás biztosítására, hanem donorprogram folytatására is alkalmasnak találta a spermabanki, majd sejtbanki működési engedéllyel rendelkező Krio Intézetet.

Az alapjogi biztos szerint az OTH eljárása a jogbiztonság követelményét sértő helyzetet idézett elő, függetlenül attól, hogy - a folyamatban lévő eljárásban - a szabályozás melyik értelmezését találja majd helytállóknak a bíróság. Abban az esetben nyilvánvalóan sérült ugyanis a jogbiztonság követelménye, ha az egészségügyi hatóság 16 évig jogszabálysértő módon hagyta működni a Krio Intézetet. Ugyanakkor az is aggályos a jogbiztonság oldaláról, ha az OTH eljárása törvénysértő módon akadályozta meg a jogszerűen végzett tevékenységet.

Az ombudsman külön is kiemelte, hogy az OTH mulasztott akkor, amikor nem biztosított semmilyen átmeneti megoldást a már megkezdett reprodukciós eljárások érintettjeinek.

A jelentésben kiemelte, hogy a statisztikák szerint Magyarországon a meddség népbetegséggé vált: a reprodukív korban lévő párok 15 százalékát érinti, a Krio Intézet adatai szerint 2014-ben 152 jelentkező közül mindössze kettő volt alkalmas donornak. A megfelelően felhasználható donorspermium hiányában a reprodukciós eljárások Magyarországon lehetetlenné váltak, ami sérti az érintettek testi és lelki egészséghez való jogát, a nők életkorának előrehaladtával ugyanakkor minden eltelt nappal csökken az esély a gyermekvállalásra, ami az önrendelkezési joggal és a családalapítás szabadságával összefüggő visszásságot okoz - állapította meg Székely László.

Az ombudsman azt önmagában nem tartja aggályosnak, ha a megfelelően felhasználható donorspermiumot az állam kizárólag belföldről biztosítja. Az állami szerepvállalásnak azonban ma nincs jele - írta. Amíg a felajánlások nem elégtik ki a belföldi szükségletet, addig szerinte biztonsági szempontoknak is eleget téve meg kell fontolni a külföldi lehetőségek igénybevételét. Az állami közreműködés mögött ugyanis nemcsak egy betegség kezelése, hanem az érintettek jogainak érvényesülése és osztársadalmi érdek áll: a kívánt gyermekek megszületése.

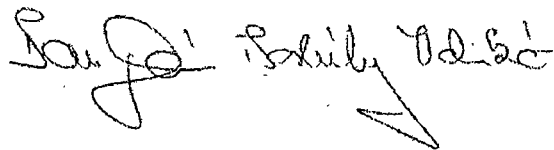
Székely László felkérte az emberi erőforrások miniszterét, intézkedjen arról, hogy az OTH a hatósági feladatellátása során a jogbiztonság követelményével összhangban álló gyakorlatot folytasson. Kezdeményezte a miniszternél, hogy teremtse meg a donorspermiummal végzett reprodukciós eljárások elvégzésének a feltételeit, az ellátás megfelelő biztosítását és 2016. december 31-ig adja ki a részletszabályokat rögzítő végrehajtási rendeletet.

Mindezek miatt kérdézem Miniszter Urat:

- **Mikor és milyen intézkedéseket kíván tenni a kormány annak érdekében, hogy megszüntesse a reprodukciós eljárásokkal kapcsolatos súlyos visszásságokat?**
- **Ha a kormánynak valóban fontos a demográfiai helyzet kezelése, akkor miért hagyja, hogy ez a probléma közel egy éve fennálljon?**

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2016. március 9.

Bangóné Borbély Ildikó
országgyűlési képviselő
(MSZP)